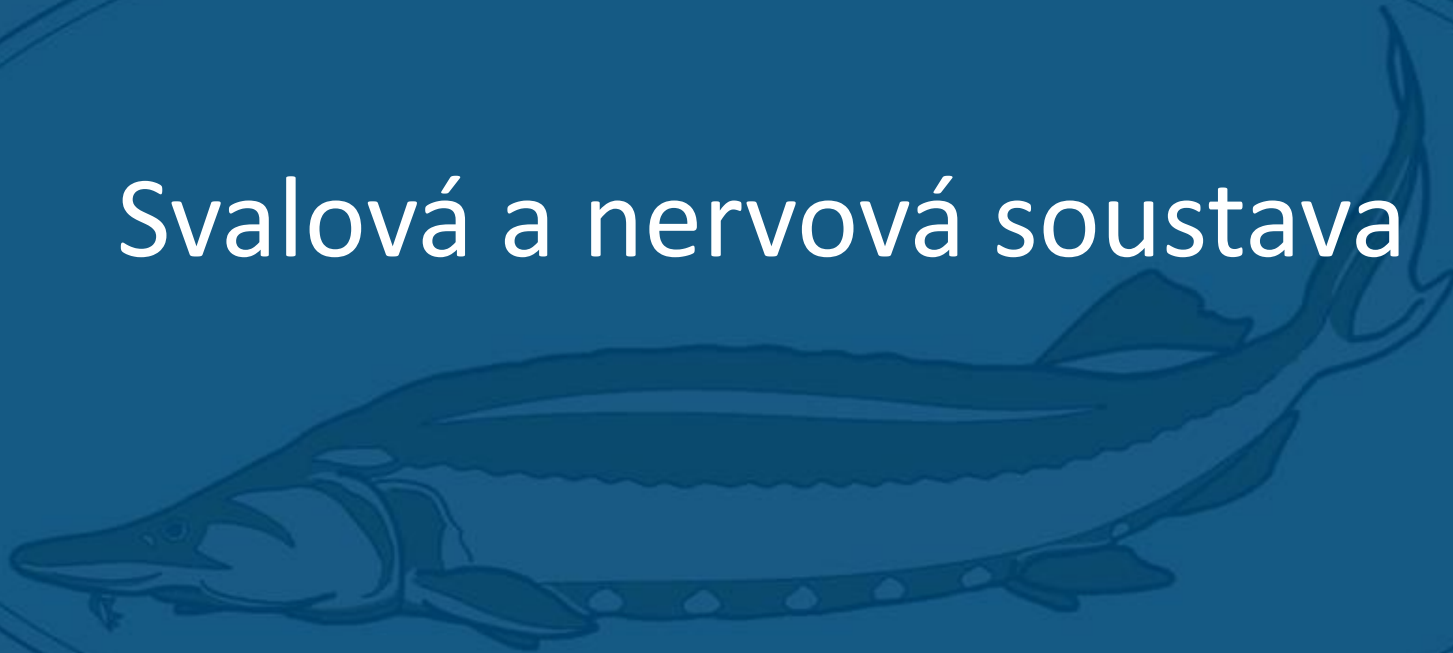

Svalová a nervová soustava

Dělení rybího svalstva

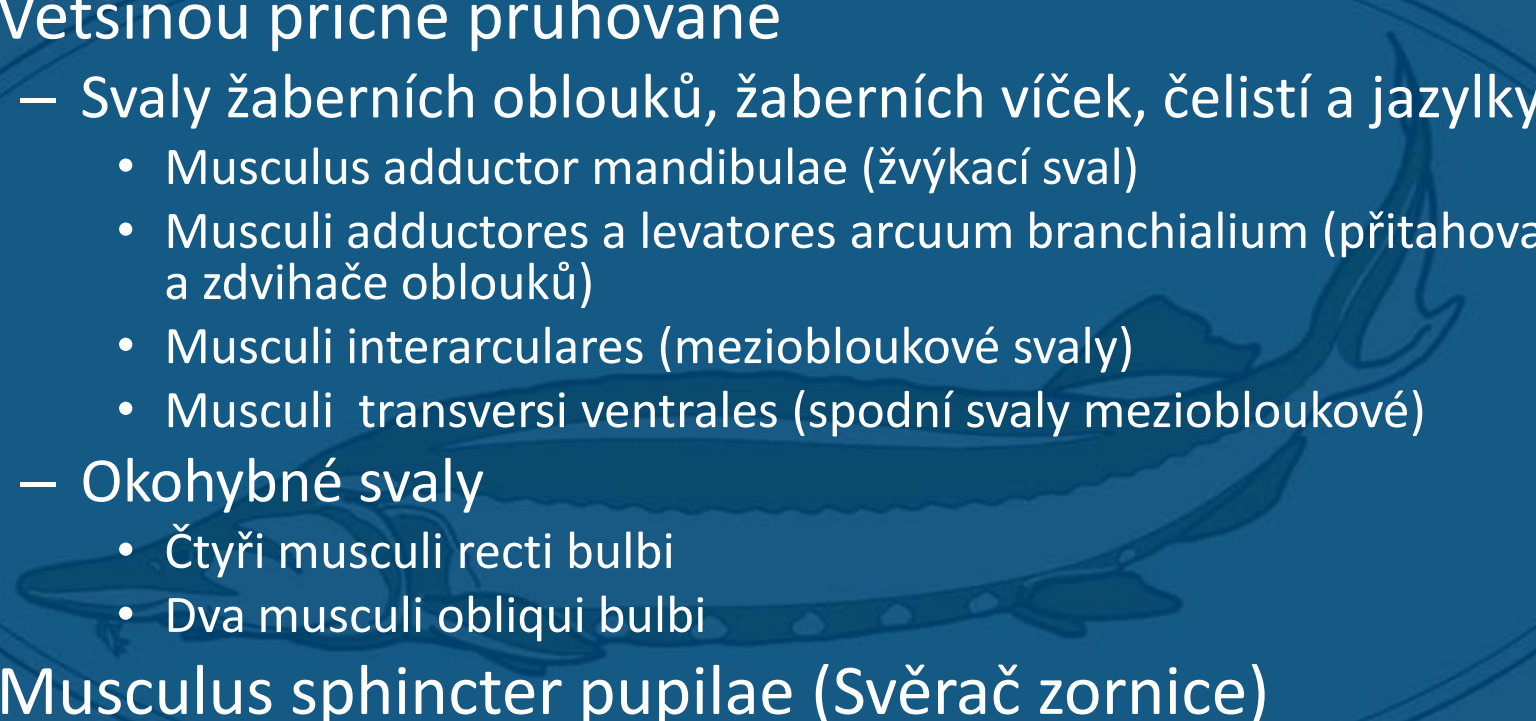
Dle umístění

- Kosterní (tělní, somatické)
  - Svalovina trupu
  - Svalovina ploutví
- viscerální (útrobní)
  - Svalovina hlavy
    - Žaberní oblouky, skřelové víčko
    - Okohybné svaly
    - Svaly čelistí a jazylkového oblouku
  - Vnitřní orgány (trávicí, cévní, vyměšovací, pohlavní)

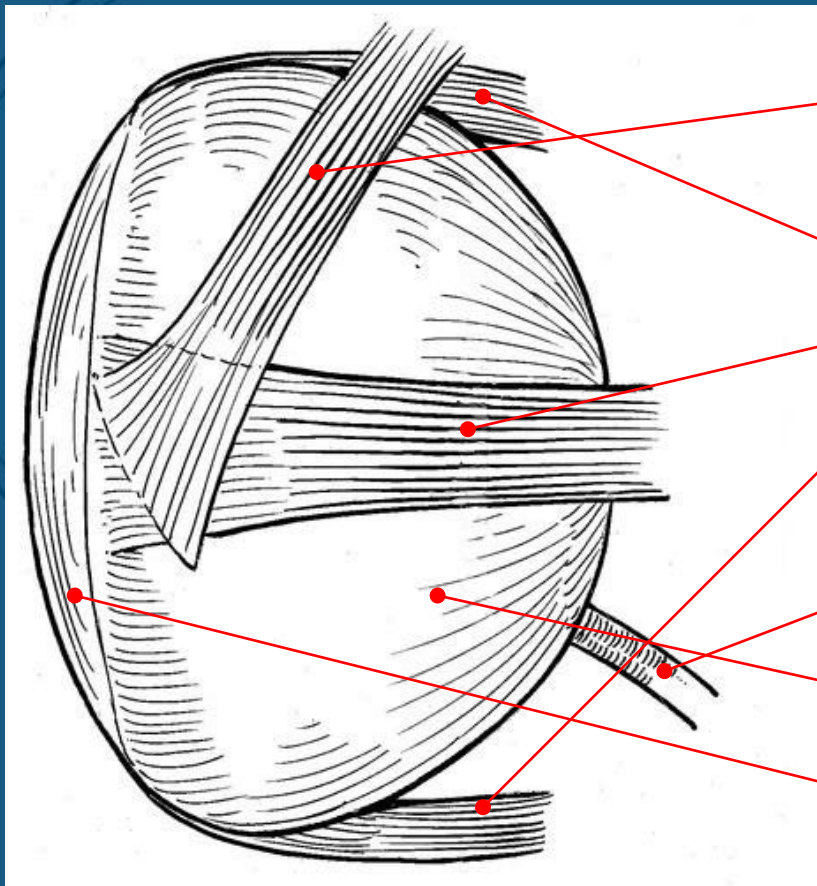
Dle histologické stavby

- Příčně pruhované
  - Bílá svalovina: tlustší svalová vlákna, málo sarkoplazmy, málo myoglobinu, anaerobní glykolýza, myoglobinu, rychlá kontrakce, brzo se unaví, anaerobní glykolýza
  - Červená svalovina: tenčí vlákna, hodně sarkoplazmy, obsahuje myoglobin, pomalejší kontrakce, nepodléhá tak snadno únavě, oxidativní enzymatický aparát
- Hladké
  - Vnitřní orgány, svěrač zornice,
  - Longitudinální či cirkulární průběh vláken
  - Inervace autonomním systémem
- Srdeční (myokard)

Svalovina hlavy

- Většinou příčně pruhované
    - Svaly žaberních oblouků, žaberních víček, čelistí a jazyky
      - Musculus adductor mandibulae (žvýkácí sval)
      - Musculi adductores a levatores arcuum branchialium (přítahovače a zdvihače oblouků)
      - Musculi interarcuales (meziobloukové svaly)
      - Musculi transversi ventrales (spodní svaly meziobloukové)
    - Okohybné svaly
      - Čtyři musculi recti bulbi
      - Dva musculi obliqui bulbi
  - Musculus sphincter pupillae (Svěrač zornice)
    - Hladká svalovina
    - U většiny našich ryb chybí, přítomen např. u úhoře
-

Okohybné svaly pstruha

m. Obliqui bulbi

m. Recti bulbi

Nervus opticus

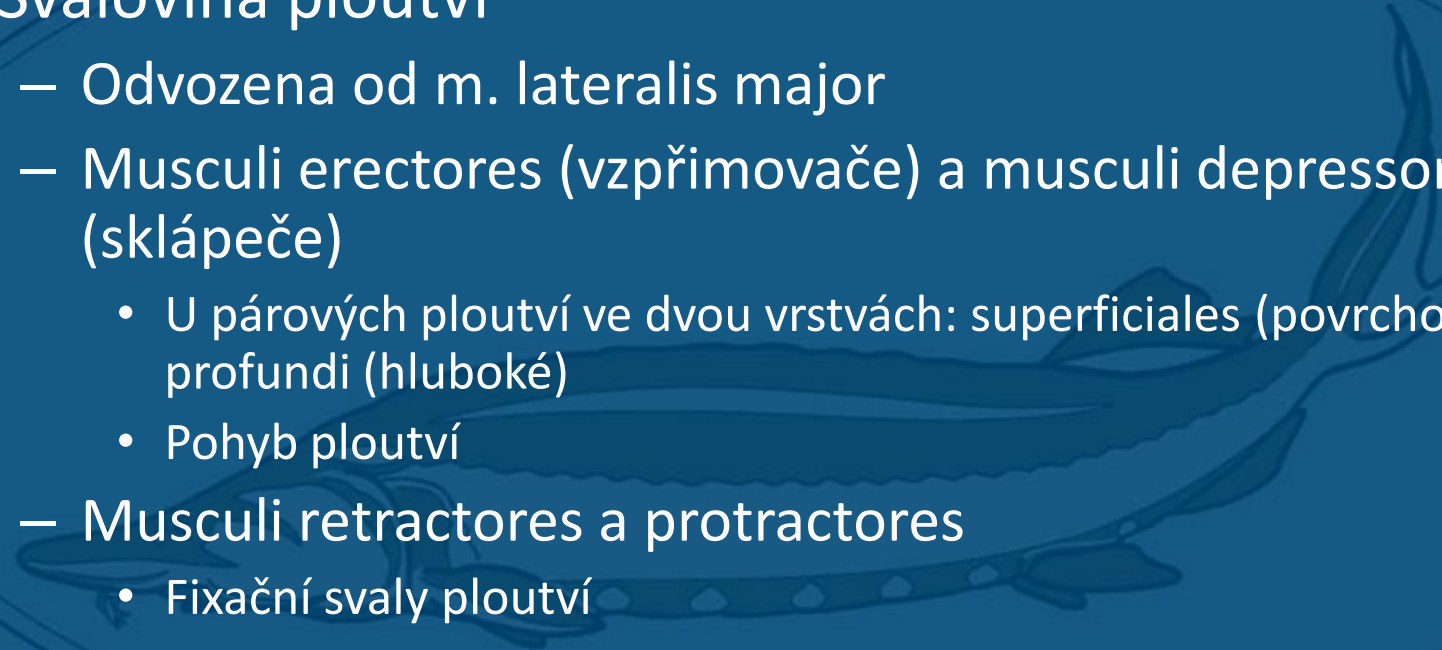
Sclera (bělima)

Cornea (rohovka)

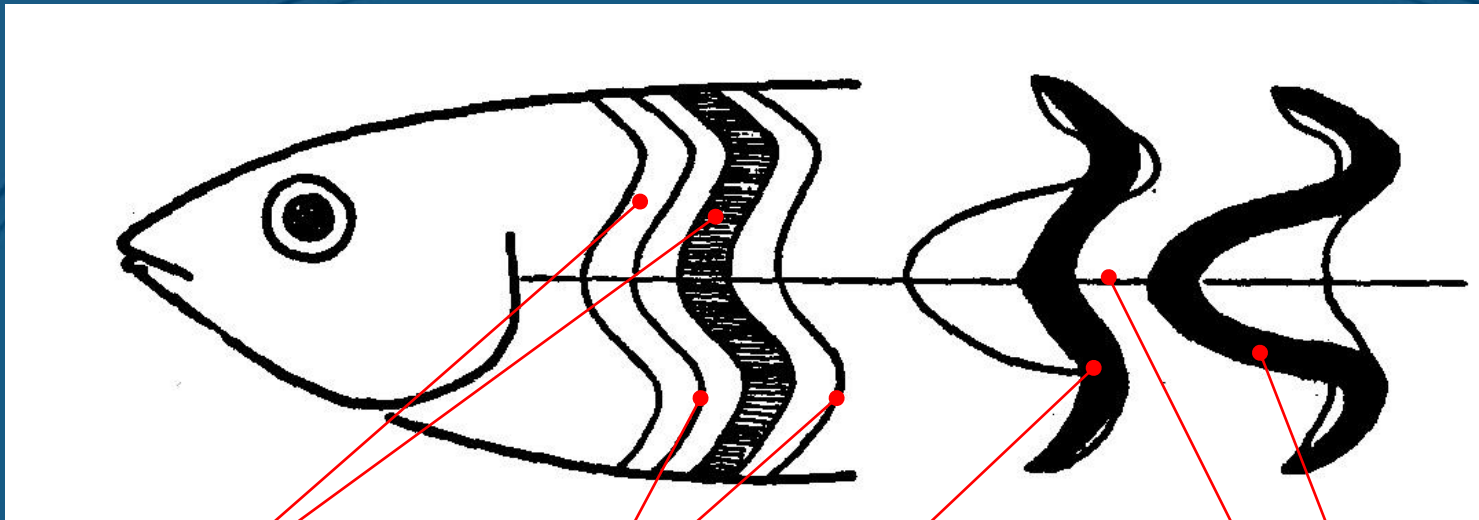
Svalovina trupu

- **Musculus lateralis major (velký boční sval)**
  - Odstupuje od lebky a kostí pectorálního pletence, upíná se k základům paprsků ocasní ploutve
  - Hlavní zdroj dopředného pohybu, hlavní podíl masa (jedlé části ryb), bílá svalovina
  - Vazivovou přepážkou (septum horizontale se dělí na epaxiální (dorzální) a hypaxiální (ventrální část)
  - Tvořen svalovými vlákny (myomery) a vazivovými přepážkami (myosepty)
- **Musculus lateralis superficialis (povrchový boční sval)**
  - Přiložen k m. lateralis major v oblasti septum horizontale pod kůží, stejně strukturován
  - Upíná se na hypuralia
  - Tvořen červenou svalovinou
- Svalovina ploutví

Svalovina trupu

- Svalovina ploutví
    - Odvozena od m. lateralis major
    - Musculi erectores (vzpřimovače) a musculi depressores (sklápeče)
      - U párových ploutví ve dvou vrstvách: superficiales (povrchové) a profundi (hluboké)
      - Pohyb ploutví
    - Musculi retractores a protractores
      - Fixační svaly ploutví
    - Svaly ocasní ploutve
      - Musculus flexor dorsalis a musculus flexor ventralis (ohybače)
      - Musculi interradales (mezipaprskové svaly)
-

Strukturace m. lateralis major

Myomery

myosepta

tvar levé myomery

tvar pravé myomery

septum horizontale

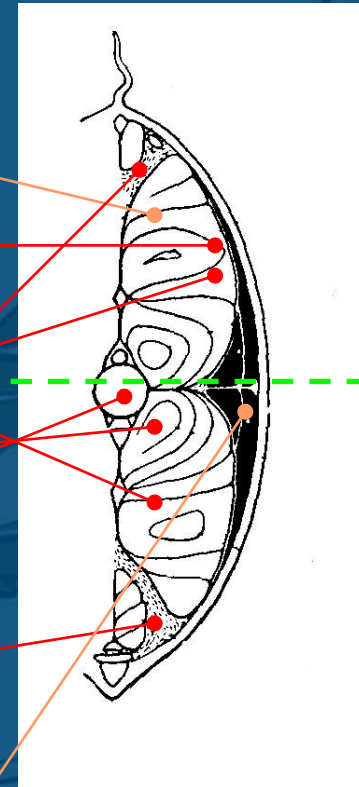
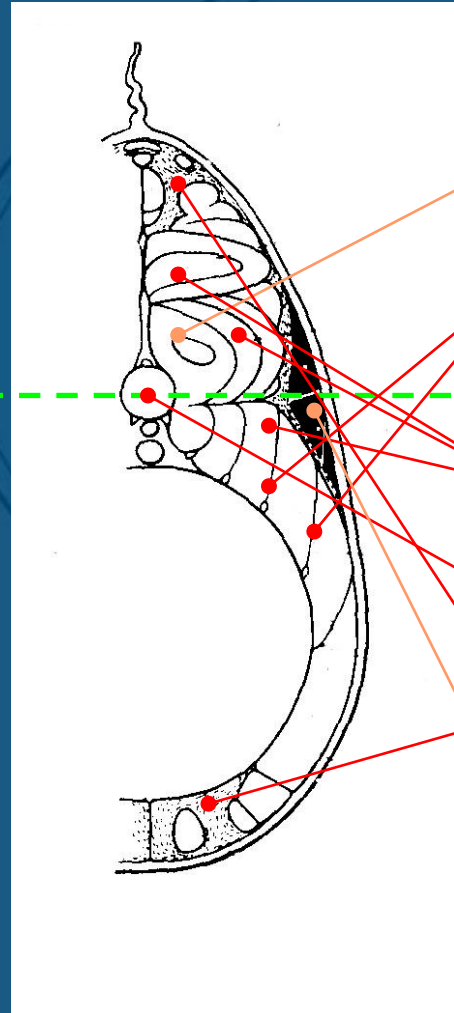

Příčný řez tělem kapra

Hrudní partie

Ocasní partie

Epaxiální část

Musculus lateralis major

Myosepta

Septum horizontale

Myomery

Obratel páteře

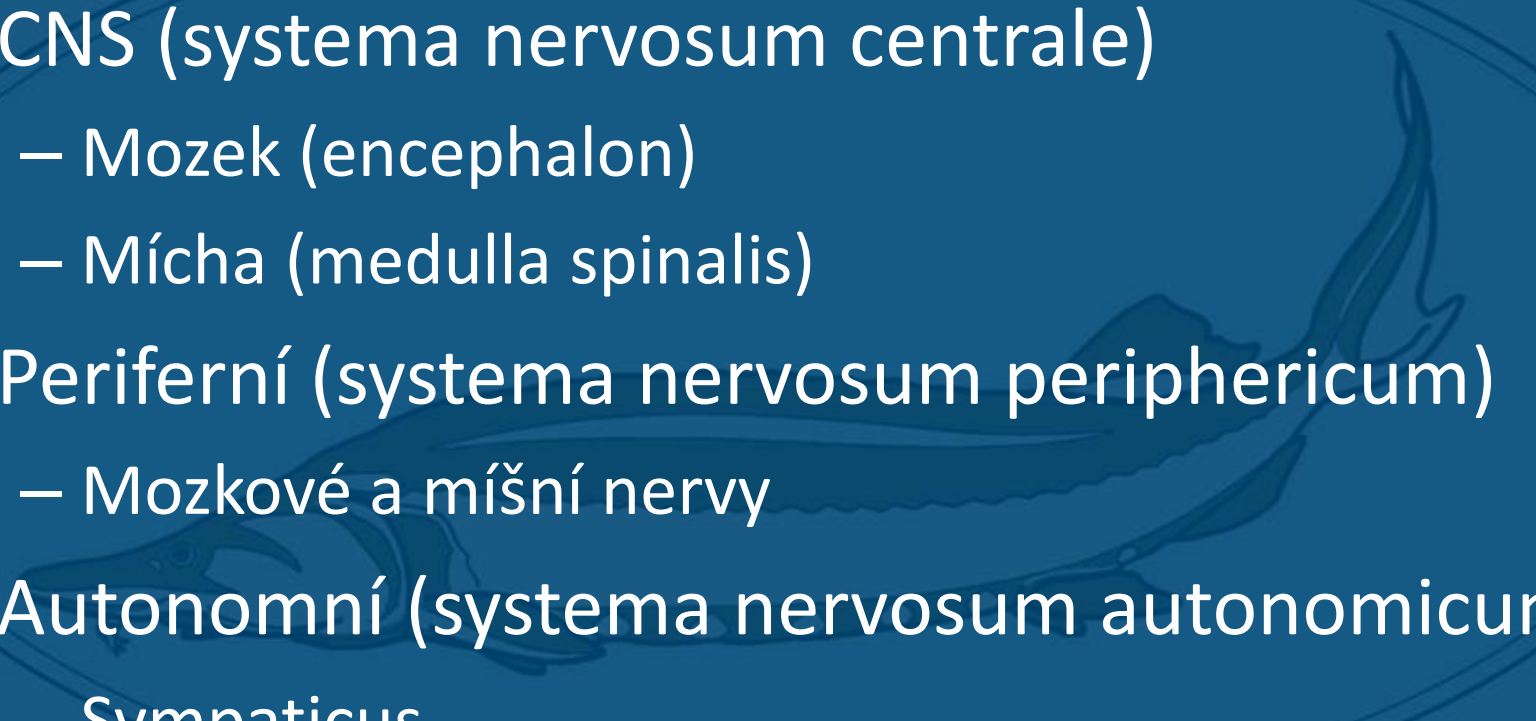
Tuková tkáň

Musculus lateralis superficialis

Hypaxiální část

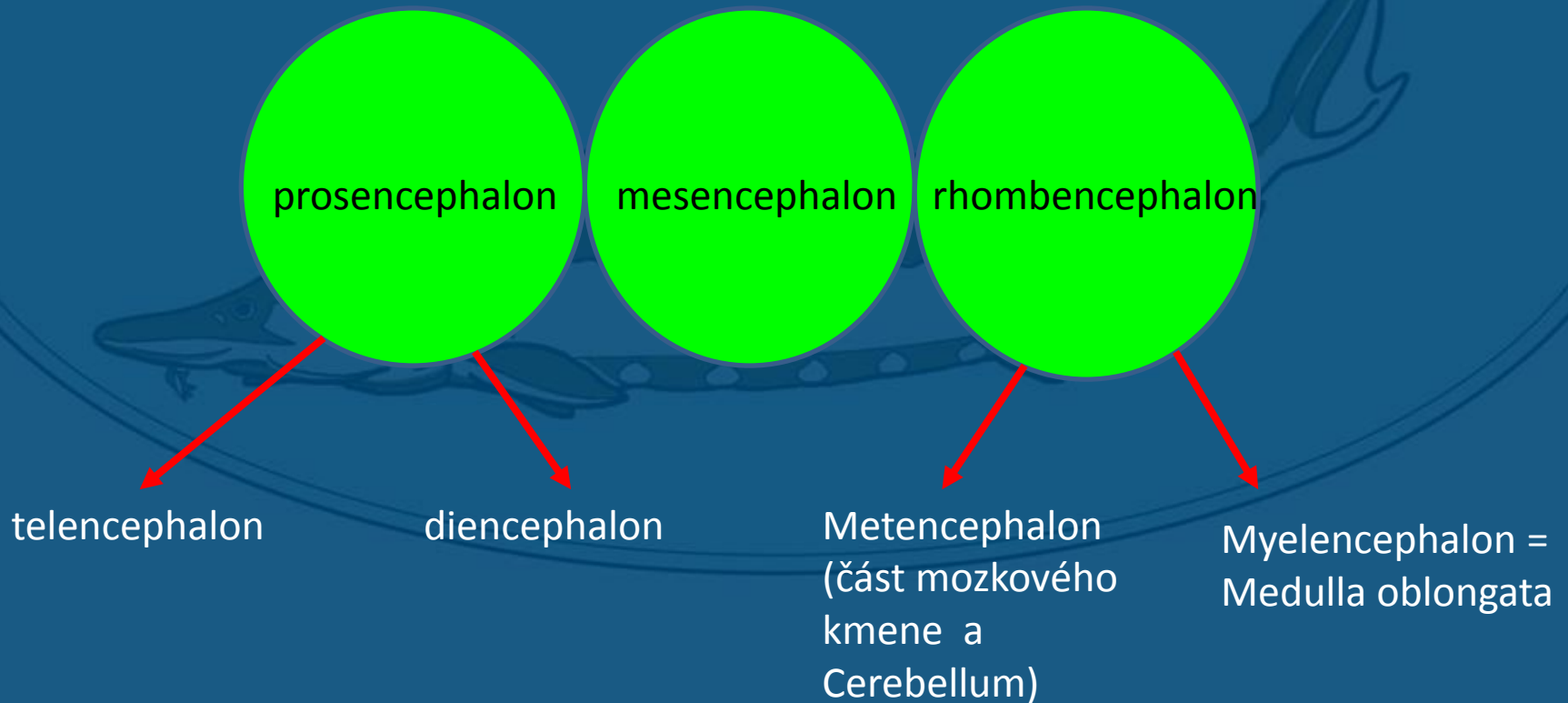

Rozdělení nervové soustavy

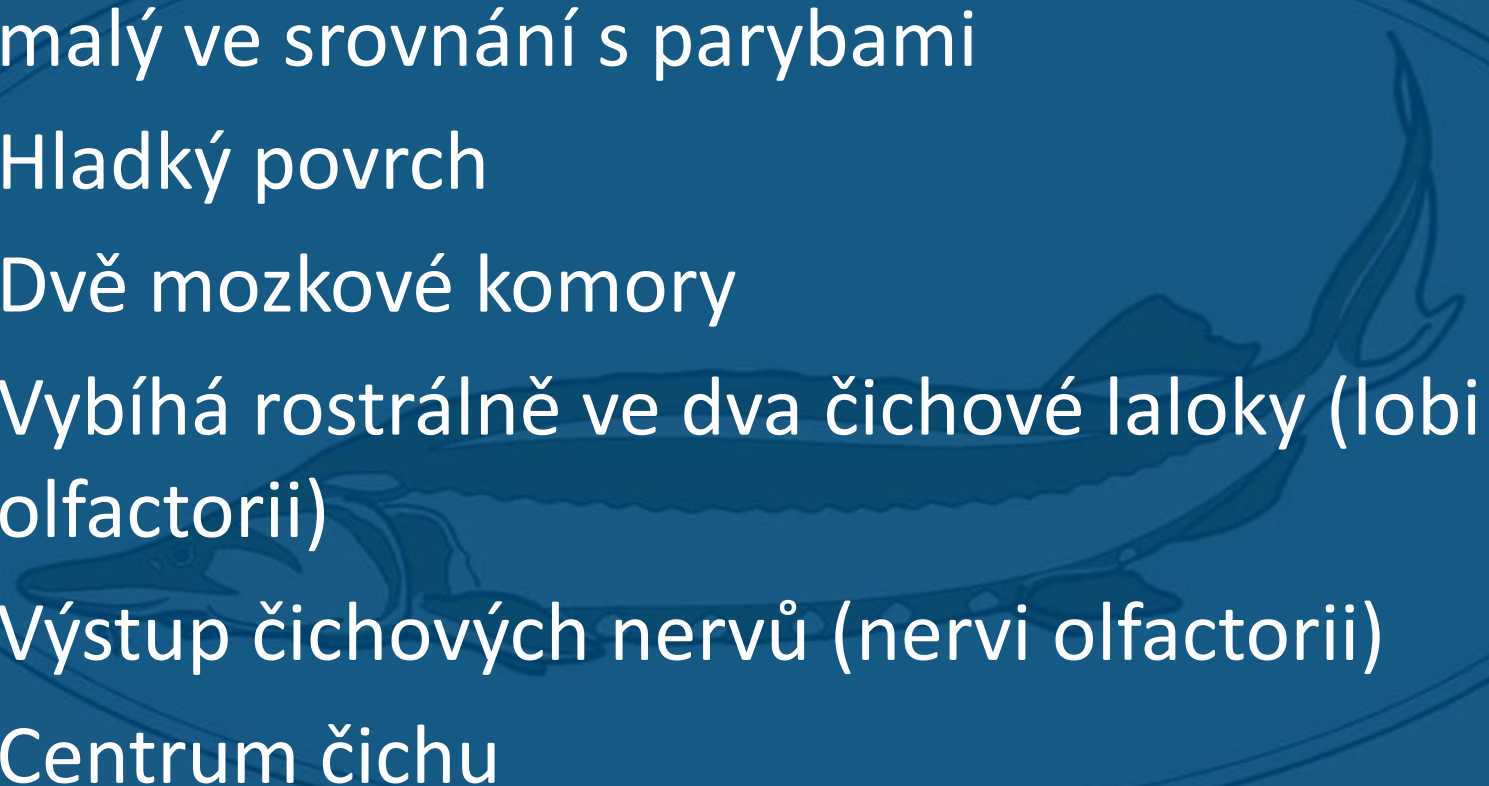
- CNS (systema nervosum centrale)
    - Mozek (encephalon)
    - Mícha (medulla spinalis)
  - Periferní (systema nervosum periphericum)
    - Mozkové a míšní nervy
  - Autonomní (systema nervosum autonomicum)
    - Sympaticus
    - parasympaticus
-

Mozek (encephalon)

- Tři embryonální váčky

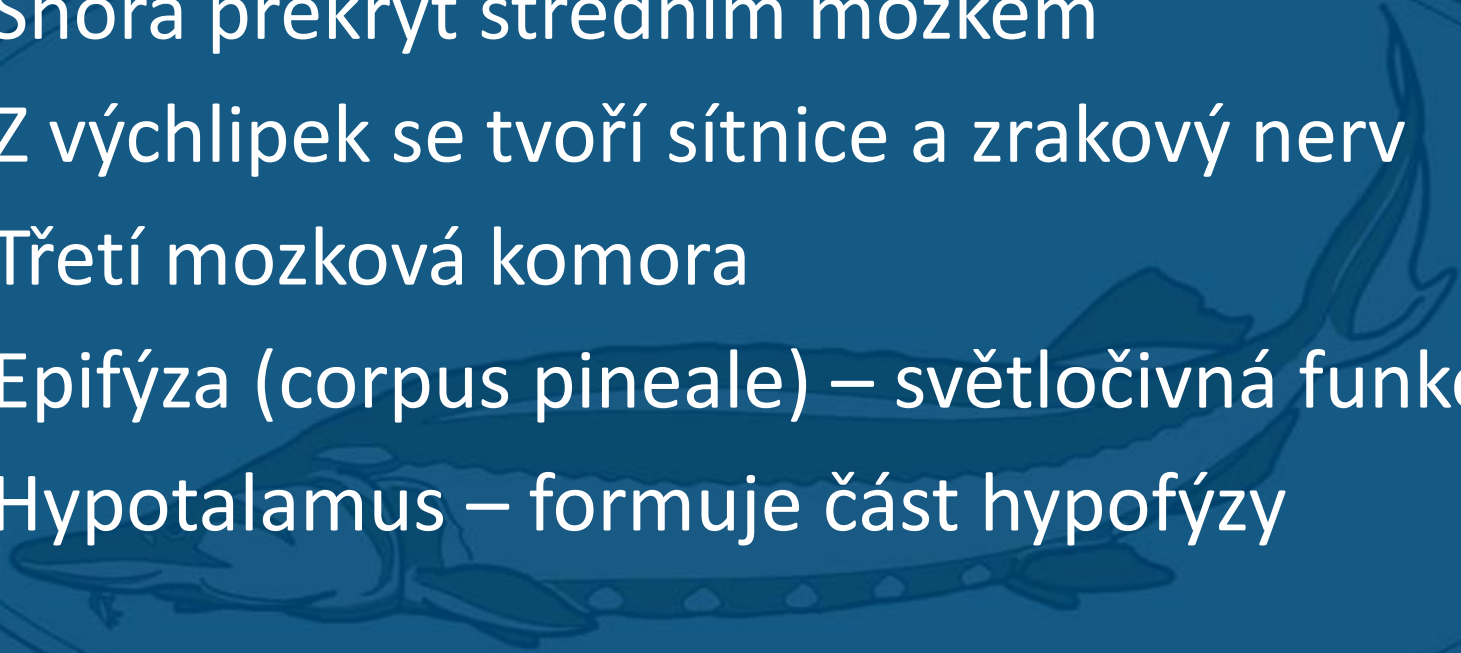

Telencephalon (koncový mozek)

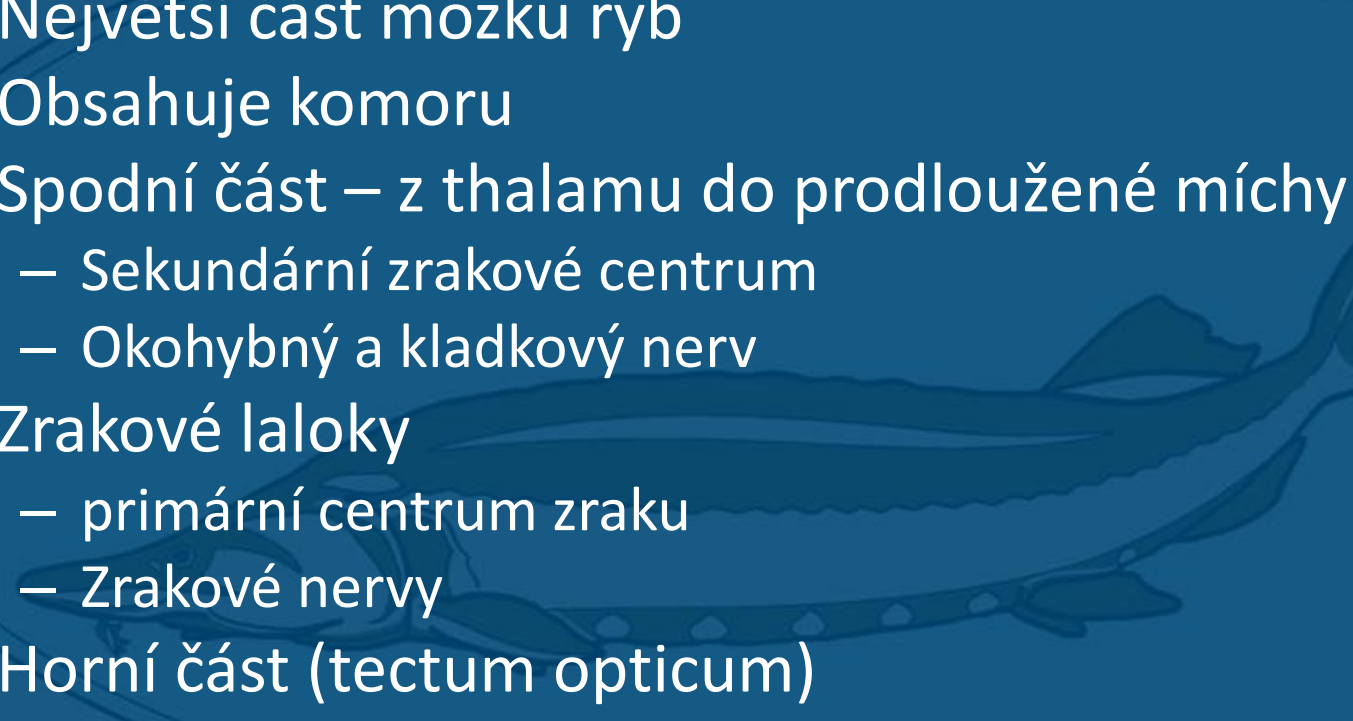
- malý ve srovnání s parybami
  - Hladký povrch
  - Dvě mozkové komory
  - Vybíhá rostrálně ve dva čichové laloky (lobi olfactorii)
  - Výstup čichových nervů (nervi olfactorii)
  - Centrum čichu
-

Diencephalon (mezimozek)

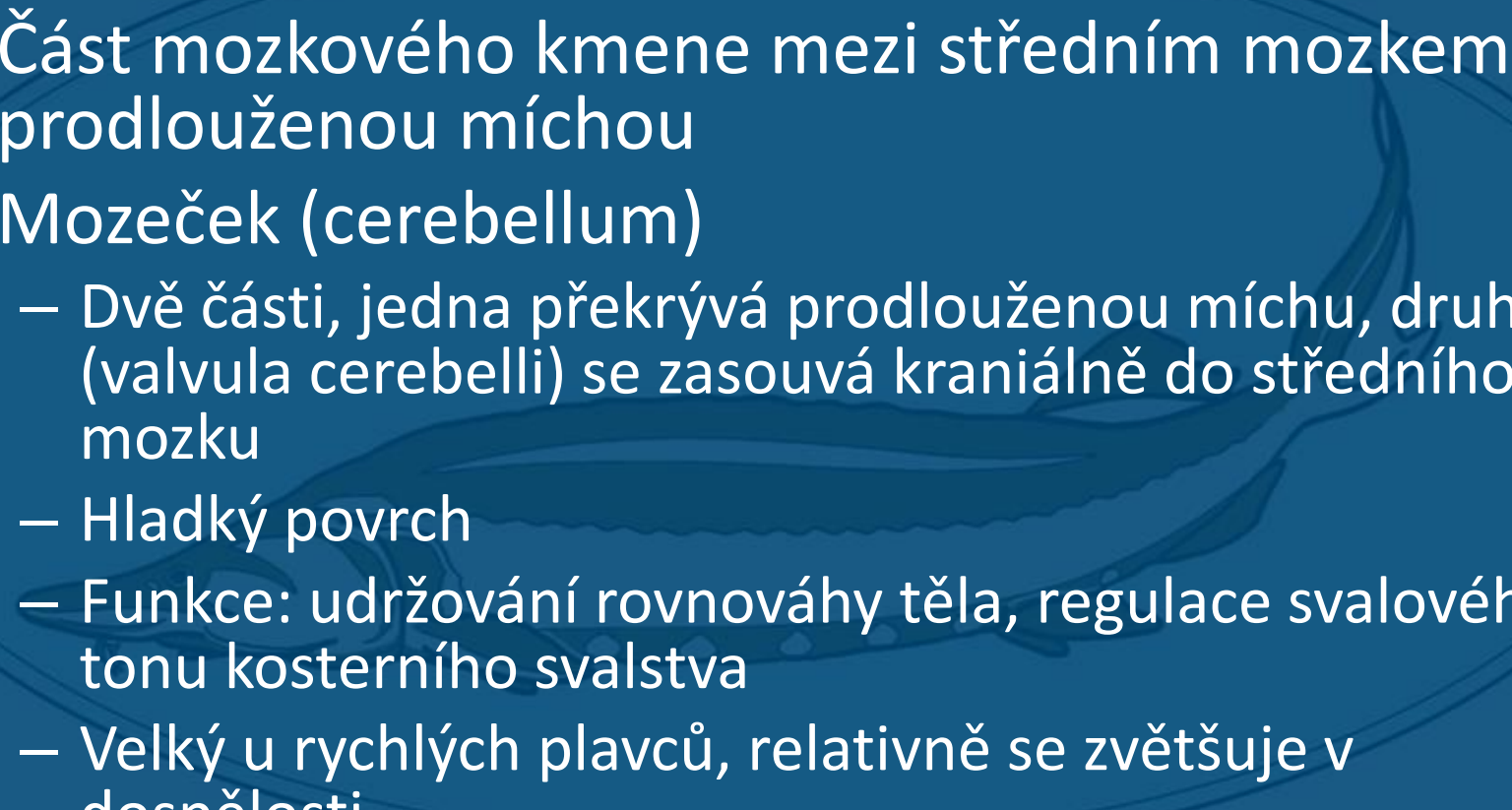
- Shora překryt středním mozkiem
- Z výchlípek se tvoří sítnice a zrakový nerv
- Třetí mozková komora
- Epifýza (corpus pineale) – světločivná funkce
- Hypotalamus – formuje část hypofýzy

Mesencephalon (střední mozek)

- Největší část mozku ryb
  - Obsahuje komoru
  - Spodní část – z thalamu do prodloužené míchy
    - Sekundární zrakové centrum
    - Okohybný a kladkový nerv
  - Zrakové laloky
    - primární centrum zraku
    - Zrakové nervy
  - Horní část (tectum opticum)
    - Rozdělení na dvě poloviny
    - Funkce mozkové kůry vyšších obratlovců
-

metencephalon (zadní mozek)

- Část mozkového kmene mezi středním mozkem a prodlouženou míchou
  - Mozeček (cerebellum)
    - Dvě části, jedna překrývá prodlouženou míchu, druhá (valvula cerebelli) se zasouvá kraniálně do středního mozku
    - Hladký povrch
    - Funkce: udržování rovnováhy těla, regulace svalového tonu kosterního svalstva
    - Velký u rychlých plavců, relativně se zvětšuje v dospělosti
-

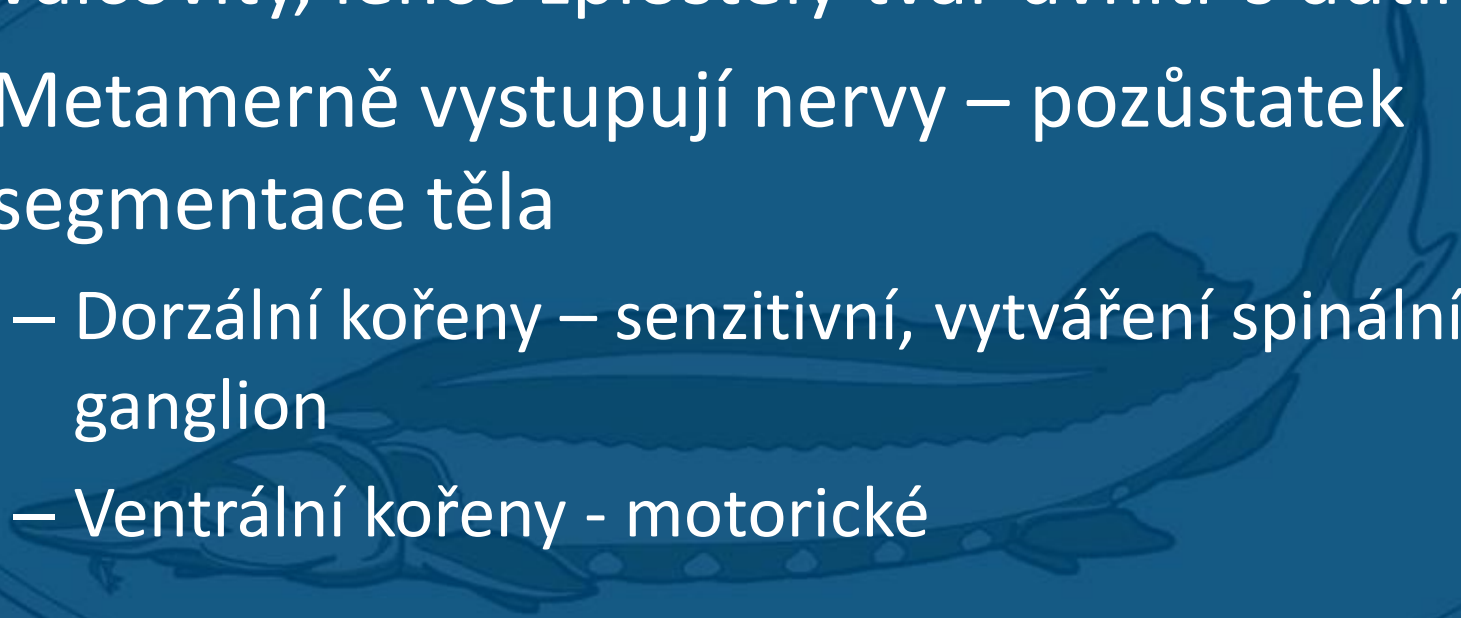
Medulla oblongata (prodloužená mícha)

- Tvarem připomíná míchu
  - Kořeny 5. – 10. hlavového nervu
  - Čtvrtá mozková komora
  - Jednotlivé nervy tvoří okrsky s centry regulace chromatoforů, dýchání a příjem impulsů z postranní čáry
-

Medulla spinalis (mícha)

- Válcovitý, lehce zploštělý tvar uvnitř s dutinou
- Metamerně vystupují nervy – pozůstatek segmentace těla
  - Dorzální kořeny – senzitivní, vytváření spinální ganglion
  - Ventrální kořeny - motorické

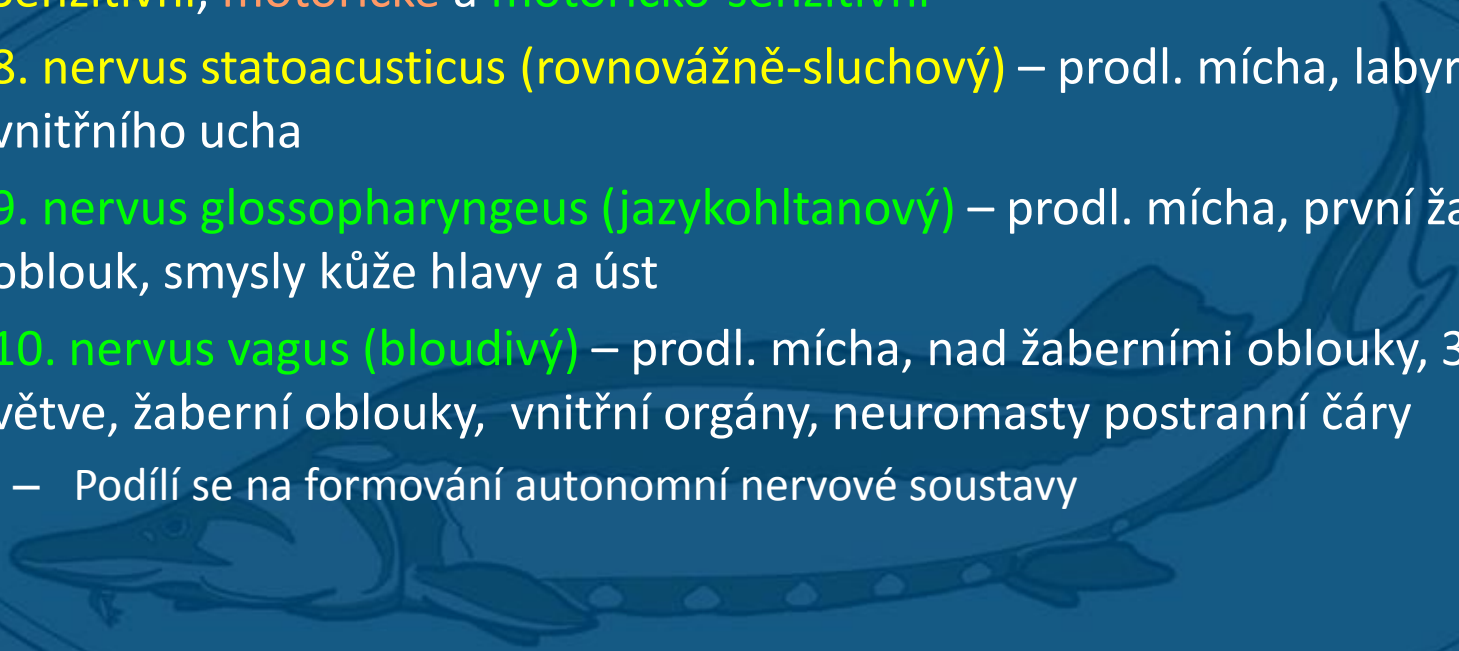

Mozkové (hlavové) nervy

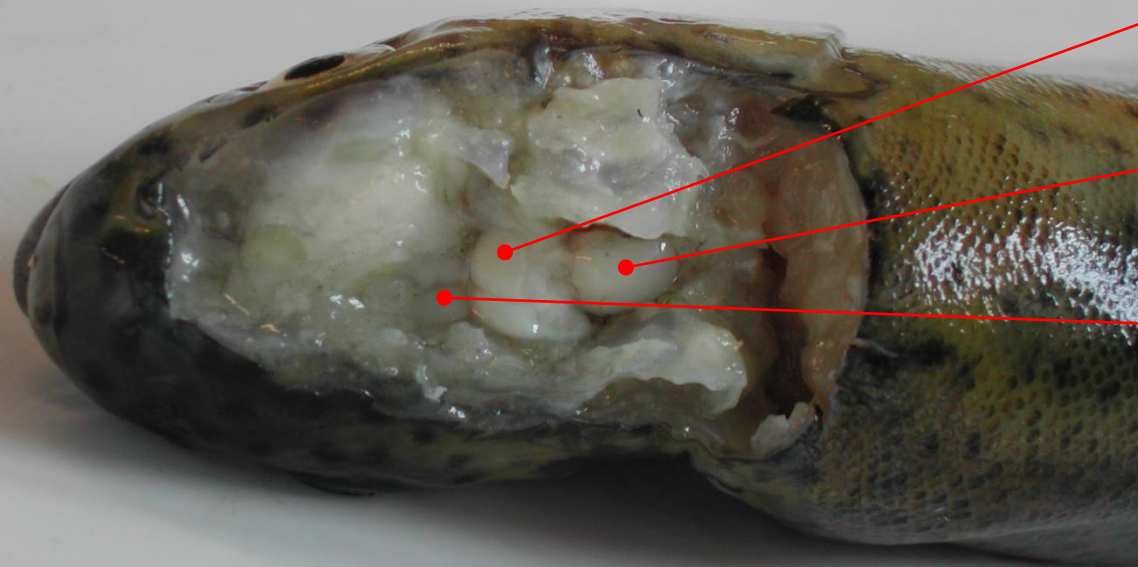
- Senzitivní, motorické a motoricko-senzitivní
- 1. nervus olfactorius (čichový) – koncový mozek
- 2. nervus opticus (zrakový) – mezimozek, kříží se (chiasma nervorum optidorum)
- 3. nervus oculomotorius (okohybný) – střední mozek, oční svaly
- 4. nervus trochlearis (kladkový) - střední mozek, oční svaly
- 5. nervus trigeminus (trojklanný) - prodl. mícha
  - Přenos vzruchů ze smyslových kožních orgánů přední a horní části hlavy
  - Tři části: n. ophthalmicus (očnicový)
n. maxillaris (hornočelistní)
n. mandibularis (dolnočelistní)
- 6. nervus abducens (odtahovací) – prodl. mícha, oční svaly
- 7. nervus facialis (lícní) – prodl. mícha, sliznice úst, patro, svaly jazyčkového oblouku (ramus lateralis)

Mozkové (hlavové) nervy

- Senzitivní, motorické a motoricko-senzitivní
- 8. nervus statoacusticus (rovnovážně-sluchový) – prodl. mícha, labyrint vnitřního ucha
- 9. nervus glossopharyngeus (jazykohltanový) – prodl. mícha, první žaberní oblouk, smysly kůže hlavy a úst
- 10. nervus vagus (bloudivý) – prodl. mícha, nad žaberními oblouky, 3 větve, žaberní oblouky, vnitřní orgány, neuromasty postranní čáry
  - Podílí se na formování autonomní nervové soustavy

Uložení mozku pstruha duhového

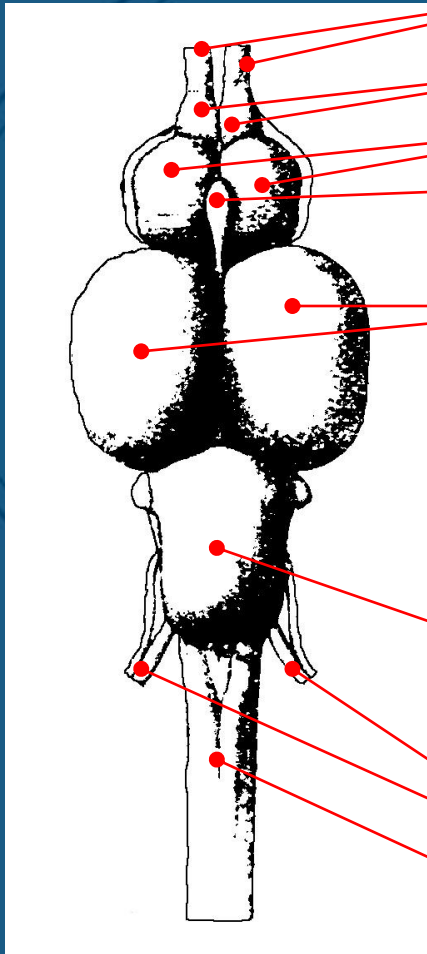
• Mesencephalon

• Cerebellum

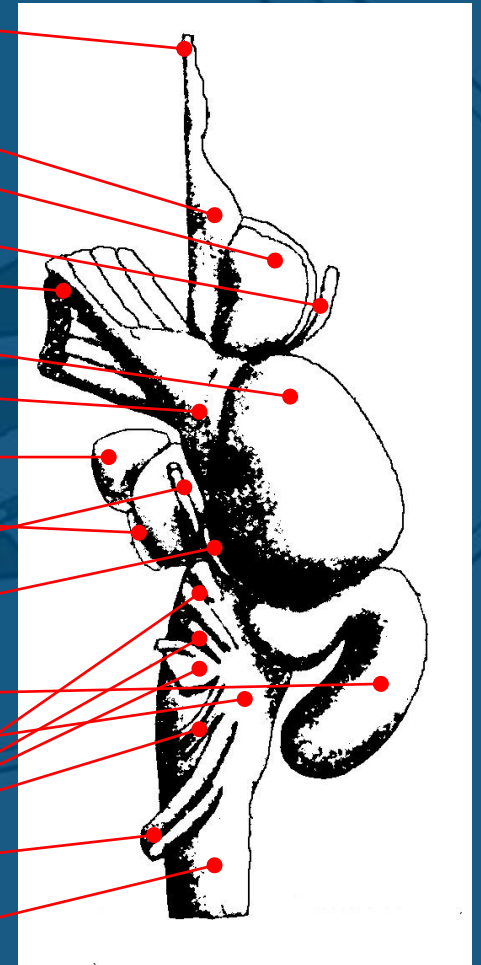
• telencephalon

Mozek pstruha obecného

- Dorzální pohled

- Laterální pohled

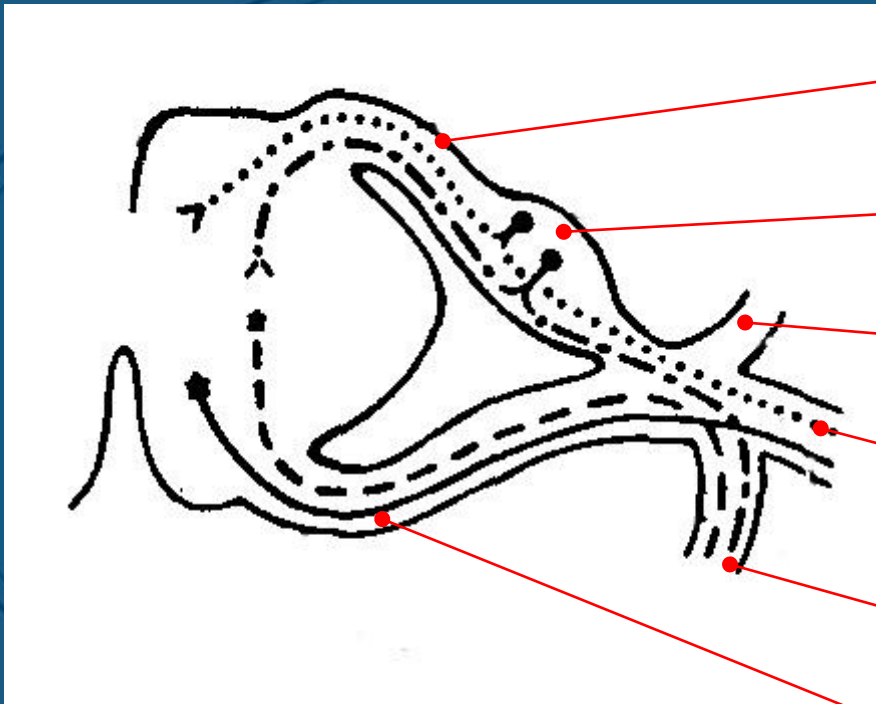
- n. Olfactorius
- Lobi olfactorii
- Telencephalon
- Corpus pineale
- n. Opticus
- Mesencephalon
- Diencephalon
- Hypofýza
- Saccus vasculosus
- n. Oculomotorius
- n. Trochlearis
- Cerebellum
- Medulla oblongata
- 5. - 9. mozkový nerv
- n. Vagus
- Medulla spinalis

Míšní nervy

- Vznikají spojením dorzálního (senzitivního) a ventrálního (motorického) kořene
  - Vytváří tři větve
    - Ramus dorsalis
    - Ramus ventralis
    - Ramus visceralis
      - viscerosenzitivní a viscerosomatická vlákna – trávicí trubice, autnomní nervová soustava
- Somatosenzitivní a somatomotorická vlákna, kůže a kosterní svalstvo těla
-

Míšní nervy – příčný řez

Dorzální kořen

Spinální ganglion

Ramus dorsalis

Ramus ventralis

Ramus visceralis

Ventrální kořen

..... Somatosensorická
Vlákna

— somatomotorická
vlákna

- - - Viscerosensorická
Vlákna

- - - visceromotorická
vlákna

Autonomní nervová soustava

- Jedná se o část periferní nervové soustavy
- Vlastní ganglia metamerně, pod páteří
- Funkčně dva typy vláken
- Inervace
  - Sympaticus
  - Parasympaticus

